

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritivm Ibidem
Parochi, Consilarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniæ, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

Academia Ingolstadiensis ex hac Apologia defenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70292)

*Sparsim in to-
va historia
maximè ve-
rò ubi agitur
de quarto vo-
to obedientia
& de priuile-
gijs Societa-
tis.*

*Hist. Ord. Ies.
pag. 138.*

*3 Ne nomen
ac honor. Aca-
demie nostrae
Ingolstadien-
sis periclite-
tur.*

trium aut quatuor, vel scelerata consilia diu ignorare, vel etiam sine suspitione similis flagitij posset aliquis Princeps aut Respublica impunita tolerare: sed magnam aliquam hominum multitudinem, cuius omnes actiones & consilia ad eiusmodi facinora solùm patrandæ destinentur, à tot Principibus in suas ditiones admitti, vt liberè, quæ velint, perpetrent; fieri non potest, nisi ab illorum scelerum amantibus. Id enim semper agit historia vestra, vt persuadeat hominibus, omnes Iesuitas nihil aliud moliri, nisi quod spectet ad perniciem nō animorum tantum, sed etiam corporum; ad euertendos quietos Rerum pub. status & omnia bello permiscenda: quæ posteriùs examinabimus. Nunc illud tantum contendo, quicquid agant, vt cunque explicent calumnias, quas in Iesuitas iaciunt, historici mendacissimi, eas ipsos mundi Dominos attingere. Num autem hoc ferendum est, vt publicè proclametur, Inuictissimos Imperatores, Serenissimosq; Principes in suis ditionib. alere & beneficijs cumulare homines sceleratissimos, ac publicæ pacis perturbatores, atque eos non paucos; sed integros greges, quique non clàm & occultè id agant; sed publicè etiam profiteantur, & ad id faciendum Societatem instituerint: imò etiam qui promissis ac largitionibus vel minis quandoque ad fœdera rumpenda infligent & compellant præcipuos Ordines Romani Imperij? Et hæc communia omnibus ferè. Quid, quod nominatim quosdam Serenissimos Principes ac Ordines Imperij Romani perstringit hæc historia, & eorum facinorum apertè arguit, quæ eos meritò, si vera essent, DEO ac hominibus inuisos redderent? Sed hæc viderimus postea: saltem hoc eò dictum volo, vt intelligatur, in defendenda Societate IESU, etiã à grauissimis calumnijs vindicari Monarchas & Principes Christiani & Romani Orbis.

Præterea, hanc ipsam Academiam nostram Ingolstadiensem, longè lateq; celebratam, videor mihi defensurus, si Societatis IESU innocentiam Orbi testatam reddam. Si namq; tales Iesuite essent, quales isti Historici impudentissimè

tissimè comminiscuntur, eorum sanè scelerum omnium particeps esset Academia nostra; nisi fortasse hîc sibi sint solùm dissimiles Iesuitæ, & quod apud Principes audent, nō audeant in hac celebri Academia, in qua sunt & studiorum & consiliorum omnium nostrorum participes; vnaq; nobiscum ita Academicam prouinciam administrant, vt magnæ non solùm vtilitati, sed etiam ornamento nobis sint; atque adeò illis iniuriam facturi quodammodò videremur, & quasi ingrati animi vitium admissuri, nisi eorum sapientiæ, virtuti ac integritati vitæ, luculentum testimonium præberemus. Quod vna nobiscū præbent quotquot vnquam in hac Academia ab annis propè triginta bonis literis operam nauârunt; quorum sanè est magnus numerus, non Germanorum solùm, sed etiam exterorū, & splendidissimorum natalium, amplissimarumque dignitatum. Ita igitur à nobis audiendæ sunt contumeliæ in Iesuitas, ita quoque à nobis purgandæ, vt si in solam Academiam nostram dictæ & iactæ essent. Nam si illi, vt sæpè appellantur, iuuentutis sunt corruptores, non solùm quoad doctrinam & fidem, sed etiam quoad mores & vitam; si adolescentes non tantùm malè in literis & fide instituunt, sed etiam ad scelera & flagitia hortantur & impellunt; id meritò Academicæ huic tam laudatæ ascribi potest, cuius pars magna sunt Iesuitæ, nostri in docendo & gubernando Iuuetutem scholasticam, collegæ. Quid? Nonnè omnes, qui ab hominibus huius ordinis instituti sunt, timere meritò possunt, ne videantur corruptissimis moribus & homines scelerati, quando quidem Iesuitis Præceptoribus vsi sunt, & vitia Præceptorum imbibunt plerumque discipuli? Ego si quid est in me, quod sentio quam sit exiguum vel ingenij, vel eruditionis, totum Iesuitis acceptum lubens refero: an inde vel me corruptis esse moribus, aut ignoratione profunda earum rerū laborare conficiet cum Elia perditissimo Polycarpus, quæ vel ad religionis Christianæ rationes, vel ad honestatis studia spectare possunt? Multùm hîc iactaret se, nisi aliò properaret oratio.

*Hist. ord. Ies.
pag. 47. 48.
49. 198. ca.*

Ego

4. Notitia
amicitia, que
mihi est cum
Patribus So-
cietatis IESU.

Propositum
auctoris.

Ego ipse priuatas multas alias causas habeo, ob quas merito hunc laborem mihi sumpsi, à tam impijs & importunis calumnijs Societatem IESV protegendi, eiusque in orbem Christianum beneficia detegendi, & si id consequi possem eloquentia, publicè dilaudandi, quantumcunque hoc illi propter singularem modestiam refugerent. Magna enim mihi iam suprâ viginti quinque annos intercessit cum Patribus Societatis IESV consuetudo. Ego quoque, si quisquam alius, eorum instituta ac vitæ rationem penitus cognoscere, & explorare (quemadmodû plurimi non minori doctrina & eruditione, quàm virtute præstantes viri mihi testes, nõ vno in loco esse possunt) potui, qui cum alijs eorum & Ingolstadij, & in Orbis theatro Romæ & alibi priuatim & publicè familiariter vixi, planeque ita mihi persuasi & debere me, & posse Calumniatores Societatis IESV, turpissimorum mendaciorum conuincere, ac publico scripto testari, quod testantur prudentes ac pij Catholici omnes; Societatem IESV talem non esse, qualem describit Historia Ordinis Iesuiticij; sed excitatam potius ac institutam à DEO in solatium & remedium ignorantia, impietatis, ac malorum grauissimorum, quibus iam tota Ecclesia diuexatur. Nõ dissimulabo, diu me cum animo meo disceptasse; suscipiendane esset hæc puincia. Nam & Societatem pro dignitate laudare difficile videbatur: tum etiam omnia mendacia & maledicta hominum nefariorum confutare, aut stultum & indignum, aut nimis laboriosum & inutile apparebat. Ipsa enim Societas IESV præconio nostro ac defensione non egere, sed satis tanto in se totius populi Catholici fauore tuta videbatur. Verùm tandem vicit sententia, vt non tam quid vel Calumniatorum improbitas, vel Societatis innocentia postularet, quàm quid nostra maximè interesset, consideraretur; ne fortè à nobis vel officiû aliquod in Iesuitas desideraretur; vel etiam quædam calumnia in Iesuitas eo ipso confirmarentur, quòd nemo eis responderet. Etsi enim talis historia hæc est, vt difficile sit vel vnicam veritatem ex ea elicere, ta-

re, tamen multi fortè erunt, qui tot & tanta, nisi vera, & aliquo fundamento nixa essent, de vno aliquo genere hominum confingere neminem potuisse putent.

Mihi igitur faciundum existimaui, vt vel primus contra hanc historiam agerem & ostenderem verbis, quod re ipsa professus est Orbis Catholicus : Societatem IESV columnam ac ornamentum insigne esse Reipub. Catholicæ. Tanta verò inuidia onerari ab Hæreticis, quòd videant hac Societate salua, omnes fraudes Hæreticorum patescere, eorumq; doctrinam ac sectas omnes collabascere. Quoniam autem mihi ætatis quoque ac dignitatis meæ ratio est habenda, hoc clara voce pronuncio : Nunquam mihi vel Eliam Hasenmillerum, vel Polycarpum Leyserū dignum visum esse, contra quem ego verbo aut scripto quicquam agerem. Homines enim tam leues, tam indoctos, tam mēdaces, quàm ipsi sunt, responso non dignarer : nec cum ijs componi me tanquam in arena vnquam passus essem ; ne ridiculi alioqui & ignobiles, gloriam ab hac qualicunque existimatione mea adepti viderentur, neuè viris magnis ac sapientibus, minus probarem hanc rationem tales homines confutandi. Sed non agam Confutatorem, verum Defensorem potius Societatis IESV. Imò ne hoc quidem. Non enim, tu Polycarpe, tantus es, vt contra tuas vires Defensore egeat IESV Societas, sed potius agam Historicum & Pronunciatorem Veritatis, quam tu Polycarpe mendacissime, tam nequiter prodidisti & conscidisti. Narrabo igitur solum mundo vniuerso, quanta tua sit improbitas, quàm veritatem, ac hominum optimorum innocentiam oppugnas; quàm innocens & laudabilis sit Societas IESV: commemorabo & confutabo aliquot conuicia & mendacia tua, non propter te; sed propter eos, à quibus etiam maiore incommodo, quàm sit hic scribendi labor, omnem iniuriam propulsare sum paratus.

Quare sic agetur, vt non tam in te, quàm de te, Polycarpe, multa dicantur. Sic enim ad te spectabunt, quæ dicturus ego sum, vt si vel toti Germaniæ, vel Orbi Christiano

*Defendetur
hac apologia
Societas Iesu
potius quàm
accusabitur
Pseudo histo-
ricus.*

*Detegentur
tamen frau-
des & calum-
nie Polycar-*

B

infi-

quod sed non omnes quod est ferè propter multitudinē δύνατορ.

in signis alicuius Proditoris, aut incendiarij cōsilia, calumnias, machinas, irrito conatu admotas, recenserem. Talis enim Historicus es, vt cum quouis scelerato cōparari possis, nisi quòd pauci sunt, qui tam infoeliciter & infructuosè scelera aggrediantur, quàm aggressus ea est Polycarpus vel Elias. Nolim autē à me expectari, vt totius libri calumnias à Iesuitis depellam, sed summa quadam capita persequemur, in quib. Impostor Historicus maximè triumphat & Victoriā sibi contra Iesuitas certissimā pollicitus est.

Summa quedans huius Apologie capita, erunt quatuor.

Ac primū quidem, vbi de fide historiæ huius pauca dixero: tū de Iesuitarum doctrina; deque eorum viuendi ratione: ac demū de consilijs & fine, quem sibi in omnibus actionibus propositum habēt, breuiter & apertè differam: idque ea potissimū de causa, quòd apud omnes Prædicantes Iesuitarum præcipuè doctrina & vita velut scelerata, tū consilia quasi ad seditiones spectantia exagitantur. Ostendam autem omnibus, qui non aliqua mentis perturbatione sunt excæcati, vt planè deprehendant, Iesuitarum fidem ac doctrinam purissimam, vitam & disciplinam sanctissimam esse: neque quicquam eos agere aut machinari, nisi quòd ad publicam pacem & tranquillitatem spectet. Nihil verò in medium allaturus sum, quòd non plurimis, & omni exceptione maioribus testib. possim comprobare: siue pro Societate IESV, siue in eius Calumniatores aliquid dicendum sit, quibus semper habita potius ratione status ac dignitatis meæ, quàm ipsorum improbitatis; ita tamen responsurus sum, vt quales se ipsos infami historia conscribenda & edenda declarârint, & intelligant ipsi, & cognoscant cæteri, quos ipsi fortè suis se calumnijs Societati IESV, inensos reddere posse putauerunt.

*CAP. I.
Nullam fidē mereri historiam Ordinis Iesuitici.*

PRIMUM igitur quam fidem mereatur historia Ordinis Iesuitici, apud prudentes omnes & æquos rerum aestimatores inde conijci potest, quòd certū sit; Historicum vt sincerus rerum, quas narrat pronūciator videatur omni affectu ac odio carere oportere, ne vel amore, vel inuidia partium permotus quicquam prodidisse videatur. Ecquis enim